

KULTÚRTÖRTÉNET II.

ALAPADATOK		
TANTÁRGY NEVE	Kultúrtörténet II.	Cultural History II.
TANTÁRGY KÓDJA(I)	SGYMESZKTT2	
SZERVEZETI EGYSÉG	Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar, Építészmérnöki Intézet	
SZAK, TAGOZAT	építész MSc	nappali
TANTÁRGYFELELŐS OKTATÓ (Tárgyat irányító oktató)	Prof. Dr. Klein Rudolf, egyetemi tanár, MTA-Doktora klein.rudolf@ybl.uni-obuda.hu	Fogadóórása a szorgalmi időszakban: H 11-13, tanszéki iroda, e-mailes egyeztetéssel. Online oktatás esetén Zoomon, szintén e-maillen egyeztetve.
OKTATÓK, ELŐADÓK	Rozmann Viktor okl. építész, művészettörténész, mesteroktató rozmann.viktor@ybl.uni-obuda.hu	Fogadóórása a szorgalmi időszakban: H 11-13, tanszéki iroda, e-mailes egyeztetéssel. Online oktatás esetén Zoomon, szintén e-maillen egyeztetve.
	Molnár G. Levente, okl. tájépítész mérnök óraadó molnarglevente@gmail.com	Fogadóórása a szorgalmi időszakban: K 11-13, tanszéki iroda, e-mailes egyeztetéssel. Online oktatás esetén Zoomon, szintén e-maillen egyeztetve.
	A hallgatók becsatlakozhatnak az angol M.Sc-ben szereplő külföldi vendégprofesszorok, illetve a hazai oktatók előadásaiba, melyek utóbbiak lényegileg eltérnek a magyar kurzusétól.	
ELŐKÖVETELMÉNY	Kultúrtörténet I. (SGYMESZKTT1)	
ELŐADÁSOK SZÁMA (HETENTE)	4 óra	
TANTERMI GYAKORLAT/ LABORGYAKORLAT (HETENTE)	0 óra	
TEREP- ÉS TANÜZEMI GYAKORLAT (HETENTE)	0 óra	
SZÁMONKÉRÉS MÓDJA	Félévközi feladat és vizsga Aktív személyes részvétel a (zoom) előadások során	
MEGSZEREZHETŐ KREDITPONTOK	6	
TANTÁRGY FEALADATA, RÖVID LEÍRÁSA	<p>A tárgy célja a kortárs építészet kultúrtörténeti háttérének bemutatása, összművészeti beágyazottságának elemzése, ezen belül a képzőművészet és kertművészet és ezek építészetre gyakorolt hatásának rövid áttekintése. A tárgy további célja, hogy a hallgatókat kisebb önálló kutatásra felkészítse, és ezek szóbeli és írásbeli prezentálására alkalmassá tegye.</p> <p>A tárgy három fő vonalon fut: (1) építészet-történeti és elméleti, (2) kert és tájtörténeti, valamint (3) művészettörténeti.</p> <p>A hallgatók féléves beadandót készítenek, melyek nyomán megajánlott jegyet kaphatnak, amennyiben a beadandó jó vagy jeles érdemjegyre érdemes. A részleteket lásd a beadandóról szóló részben.</p>	
AJÁNLOTT SZAKIRODALOM	<p>Szentkirályi Zoltán: <i>Az építészet világtörténete</i>, Terc Kft., 2004</p> <p>Mark Gelernter: <i>The sources of architectural form - A critical history of western design theory</i>, Manchester University Press; 1995</p> <p>Klein Rudolf: <i>A lakóéptől az érző építészetig - XX. századi elméletek</i> - Novi Sad : Forum, 1988</p> <p>Klein Rudolf: <i>Tadao Ando – Architect Between East and West / Az építész Kelet és Nyugat között</i>, Budapest: Pont Publishers, 1996.</p> <p>Rudolf Klein: <i>Some Non-Christian Religious Roots of 20th Century Architecture</i>, In: <i>Architecture and Ideology</i>, ed.: V. Mako, M. Roter, M. Lazar Cambridge Scholars, 2014, pp. 77-94.</p> <p>Alföldy Gábor: <i>Historical revivalism in Hungarian country house gardens between 1880 and 1930: An exploration and analysis</i>. In: <i>Acta Historiae Artium</i>; 48. tom., 2007; p. 115-189.</p> <p>Buttlar, Adrian v.: <i>Az angolkert - Galavics Géza: Magyarországi angolkertek</i>. Budapest, 1999.</p>	

	<p>Fatsar Kristóf: <i>Magyarországi barokk kertművészet</i>. Budapest, 2008. Ormos Imre: <i>A kerttervezés története és gyakorlata</i>. Budapest, 1967. Stirling János: <i>Magyar reneszánsz kertművészet a XVII-XVIII. században</i>. Budapest, Enciklopédia Kiadó, 1996. Turner, Tom: <i>Garden History. Philosophy and Design 2000 BC - 2000 AD</i>. Spon Press, 2005. Gordon Campbell, A Short History of Gardens, Oxford University Press, 2016 https://artportal.hu/lexikon/ https://www.hung-art.hu/frames.html?/szojegyz.html https://www.hung-art.hu/frames.html?/vezetes.html http://www.sze.hu/muvtori/belso/stilusok/modern/modern01.htm https://www.sulinet.hu/tovabbtan/felveteli/2001/27het/muvtori/muvtori27.html https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/muveszetek/muveszettortenet/muveszettortenet-11-evfolyam https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/muveszetek/muveszettortenet/muveszettortenet-12-evfolyam http://enciklopedia.fazekas.hu/tree/t60.htm http://enciklopedia.fazekas.hu/tree/t81.htm https://mek.oszk.hu/02100/02185/html/402.html</p>
<p>SZÜKSÉGES TECHNIKAI ESZKÖZÖK</p>	<p>Online oktatás esetén: Kapcsolattartás: Neptun rendszerben, E-learningen és e-mailen. Tananyagok: E-learning rendszerben megtalálhatóak az előadások a megtartás után legkésőbb 168 órával Órák megtartása: E-learning rendszerben jelzett linkeken, Zoom rendszerben</p>

A FÉLÉV ÜTEMEZÉSE			
HÉT	ELŐADÁS–BLOKK (4 óra)	ELŐADÓ	BEADANDÓVAL KAPCSOLATOS TEENDŐK
1 02.10.	Bevezető a modern képzőművészetbe - modernitás, a társadalmi háttér a 19. és a 20. században. Preraffaelita iskola és Arts and Crafts. Ruskin. Morris. Mackintosh.	RV-1	Ismerkedés a témával irodalmi források nyomán - cél, eszközök, terjedelem
	A kortárs építészet civilizációs gyökerei és keretei: történelmi gyökerek a fauszi kultúrában és azon kívül, 19. századi "kulturális globalizáció", Európán kívüli hatások begyűrűzése 1851-2021 és az ezekre adott válaszok általános szinten a hatásmechanizmusok bemutatásával.	KR-1	
2 02.17.	A 19. századi kontinentális modern európai művészet mozgalmi a 1900-as századfordulóig I. (A modern festészet társadalmi, gazdasági, szociológiai előzményei. Művészeti előzmények.)	RV-2	Témák, témacsoportok ajánlott irodalom nyomán
	A japán művészet, kertművészet és építészet hatása a modernizmusra; Frank Lloyd Wright, Otto Wagner, Charles Rennie Mackintosh és Joseph Hoffmann, Adolf Loos, Ludwig Mies van der Rohe, Alvar Aalto, Carlo Scarpa;	KR-2	
3 02.24.	A 19. századi kontinentális modern európai művészet mozgalmi a 1900-as századfordulóig II. (Impresszionizmus, Posztimpresszionizmus, Nabis-művészcsoport, magyar „vadak” művészcsoport.)	RV-3	A 20. századi magyar építésze a szakirodalom tükrében különös tekintettel a stílustörténeti szempontokra
	A „rend” és a „szél” esztétikájának ellentéte: az arisztotelészi hagyomány szemben japánnal. Az első kísérletek a szintézisre: strukturalizmus és metabolizmus (Piaget vs. Kurokawa és a posztmodern-kori szintézis: Tadao Ando mint a Kelet és Nyugat építészetének ötvözése - táj és épület.	KR-3	
4 03.03.	Elméleti előkészítő a kutatáshoz: épület- és utcamorfológia, tömegelemzés, utcasarkok megoldásai - alaprajzon szintenként, homlokzatosztások, ki- és beugrások, fölszint, tipikus szint, tetőszint	KR-4	Ismerkedés a helyszínnel, várostörténeti információk, a kutatandó helyszínek kiválasztása
	Stíuselemek tipológiája, párhuzamos mozgalmak és tradíciók egy környezetben, egy-egy épületben; különböző formakincsek és kombinációk	KR-5	
5 03.10.	Bevezetés a táj- és kertépítészetbe. A kertalakítás kezdetei a keresztény kultúr-körben, középkori és a reneszánsz kertművészet Itáliában, ennek hatásai Európára és a magyar királyi kertkialakításokra.	ML-1+2	Helyszíni felmérés és levéltári kutatás

6 03.17.	Barokk kertművészet alapjai, kiemelkedő alkotásai. A francia barokk kertek hatásai európai többi országára. Magyarországi barokk kertek. Tájképi kertek kialakulása és fejlődése (Anglia és a kontinens kertművészete).	ML-3+4	Helyszíni felmérés és levéltári kutatás
7 03.24.	Magyarországi tájképi kertek kialakulása. A 19. század és a századforduló kertművészeti irányzatai, modern kertalakítás. A modern kertépítészet kialakulása a XX. században napjainkig.	ML-5+6	Az első vázlatok - manuálék, CAD, szöveges közlések
8 03.31.	Az 1900-as évek képzőművészete - elméletek, gyakorlat. Szecesszió (és névváltozatai). Franciaország, Belgium, Spanyolország. Bécs-Budapest-Riga. A szigetszerű iszlám hatás a nyugati építészetre - a kereszties hadjáratok, későbbi kulturális csere, az iszlám megjelenése a nyugati építészeteléletben és gyakorlatban: a <i>Bekleidungstheorie</i> hagyománya, 19. századi orientalizmus, az orientalizmustól a szecesszióig terjedő út. Hasonlóságok, kapcsolatok.	RV-4 KR-5	Értékelhető első rajzok, melyekből mind a morfológiai mind a stílustörténeti adottságok már értékelhetők
9 04.07.	Az avant-garde mozgalom az európai képzőművészetben I. Fauvizmus. Kubizmus. Futurizmus. A morfológiai kutatás beta-verziójának leadása - előzetes értékelés, a további munka kijelölés,	RV-5 KR-6	Félévközi leadás - morfológia kutatás grafikus és szöveges elemei, a stílustörténeti kutatás még nem strukturált elemei
04.14.	REKTORI SZÜNET		
10 04.21.	Az avant-garde mozgalom az európai képzőművészetben II. Expresszionizmus. Absztrakt festészet. Szürrealizmus. Fátylak mögött: az európai neo-orientalizmus (high tech orientalizmus) főbb jellemzői és képviselői: Jean Nouvel, H&M és gyökereik, viszonyuk a korai 20. századi és a kortárs építészethez illetve az átértelmezett iszlám hagyományokhoz.	RV-6 KR-7	Adatcsere a hallgatók között, az évfolyamtársaktól kapott egyéni épületek megkutatásának elemei és ezek rendezésére célzó módszertani eljárásainak kidolgozása Értékelhető tipológiák vázlatai, A beadandó első vázlata
11 04.28.	Képzőművészet a Bauhausban - magyarok a Bauhausban. Magyar művészet a 20. sz. első felében: Csontváry, Rippl-Rónai, posztimpreszi-onizmus és szecesszió Fekete Afrika művészetének és építészeti hagyományainak hatása a modernizmusra Picassótól a strukturalizmusig. (építészeti kubizmus, expresszionizmus); Neo-avantgárd (Zvi Hecker, Peter Eisenman, Daniel Libeskind, Zaha Hadid)	RV-7 KR-8	A beadandó 90%-os készültségi fokú, beta-változata
12 05. 05.	A Nagybányai Iskola. Gödöllői Művésztelep. Nyolcak. Római Iskola: Aba-Novák. Szentendrei Művésztelep. Gresham-kör. A 20. sz. második felének művészete. Absztrakt expresszionizmus. "Ez mitől művészet?" Nádler Istvántól Duchampig és vissza. Mi a giccs? Pop art. Op art. Hiperrealizmus. Kinetikus művészet. Konceptuális művészet. Body art/Performance	RV-8 RV-9	FELADATBEADÁS A beadandó leadása, feltöltése a közös tárhelyre
13 05.12.	BEMUTATÓ - KEREKASZTAL - VÉGLEADÁS JAVASLATOK A KIÁLLÍTÁST, PUBLIKÁCIÓT ILLETŐEN	KR-9 KR-10	FÉLÉVES FELADAT PÓTBEADÁS

A FÉLÉV TELJESÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI		
KÖVETELMÉNY	LEÍRÁS	MINŐSÍTÉS
A FOGLALKOZÁSOKON VALÓ RÉSZVÉTEL KÖVETELMÉNYEI	Az előadás blokkokról legfeljebb három alkalommal lehet hiányozni, a tantárgyi követelményekre az Egyetemi Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, illetve a kari kiegészítésében foglaltak érvényesek. (kiemelten ETVSZ 46. §) Online oktatás esetén a zoom-ban arccal kell megjelenni. A zoom szekciók video-felvételre kerülnek és hozzáférhetők a hallgatók számára. (Lásd fenn.)	-
AZ IGAZOLÁS MÓDJA A FOGLALKOZÁSOKON ÉS A VIZSGÁN VALÓ TÁVOLLÉT ESETÉN	A távollétet orvosi igazolás mellett tekintjük igazoltnak.	-
FÉLÉVES FELADAT	<p>A féléves feladat egy konkrét városnegyed ház- és utcamorfológiájához kötődik. A feladat első fele felmérő és kutató, azaz a házak alakjára, egymáshoz való viszonyára és az utcakép egészére összpontosít. A feladat másik fele inkább az épületek stíluselemeire koncentrál.</p> <p>A feladat egyéni részében a hallgatók egyenként foglalkoznak egy épülettel illetve épületegyüttessel, ezt kutatják meg levéltári és irodalmi források nyomán, ezt elemzik rajzi és szöveges bemutatással mind a morfológia, mind a stílustörténeti vonalon.</p> <p>A feladat közös részében a hallgatók összehasonlító elemzéseket és tipológiákat készítenek évfolyamtársaik egyéni felmérési és bemutató eredményeik alapján.</p> <p>A feladat elvégzése a félév teljesítéséhez kötelező! Féléves feladat beadása a tematikában rögzített időpontban esedékes. Pótleadási időpontban a féléves feladat pontlevonás fejében beadható.</p>	50 pont
Vizsga	<p>Szóbeli vizsga a félév előadásainak anyagából. Minimum elérendő pontszám a vizsgán 25 pont (min. 50%).</p> <p>A féléves feladat VÉGLEADÁS során leadott min. 40 pontszámú teljesítésével megajánlott vizsgajegy szerezhető.</p>	50 pont
ÉRTÉK ÖSSZESEN		100 pont

FÉLÉVZÁRÁS KÖVETELMÉNYEI					
AZ ALÁÍRÁS MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI	<p>FÉLÉVES FELADAT teljesítése legalább 30 pontra (60%). A gyakorlatokon való részvétel a fenti követelmények szerint. Amennyiben a fentiek bármelyike nem teljesül, a félév megtagadásra kerül.</p>				
ALÁÍRÁSPÓTLÁS FELTÉTELE	<p>A nem teljesített félév aláírás megtagadása a pótló héten orvosolható, amennyiben a feltételek 80%-át teljesítette a hallgató a félév során. A hiányokat listázni kell és pótlásuk eseti alapon, záros határidőn belül végzendő el az oktatóval történő egyeztetés alapján.</p> <p>Aláíráspótló vizsga a vizsgaidőszak első 10 napjának valamelyikén, a Neptunban kiírásra kerülő vizsgaidőpontban.</p> <p>Az aláíráspótló vizsga kritériuma a féléves feladat teljesítése min. 40 pontra (80%) értékben. Az aláíráspótló alkalom során a féléves feladat ismét leadható, az aláírás megszerzéséhez. Elővizsga pótlására, megajánlott jegy szerzésére aláíráspótló vizsgaalkalommal nincs lehetőség!</p>				
MEGAJÁNLOTT JEGY MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI	<p>A LEADÁS során beadott féléves feladat 40 pontra történő teljesítésével a vizsgát kiváltó megajánlott vizsgajegy szerezhető.</p> <p>Megajánlott jegy szerzéséhez a BEADÁS során beadott féléves feladatok pontszáma számítható be, <u>pótleadás során megajánlott jegy nem szerezhető.</u></p>				
		40-44	45-50		
		4 - JÓ	5 - JELES		
A VIZSGÁRA BOCSÁTÁS FELTÉTELEI	<p>Akik nem érik el a megajánlott jegy szintjét, azok a vizsgaidőszakban a Neptunban történő jelentkezés után vizsgát tehetnek.</p> <p>Vizsgát csak azok a hallgatók tehetnek, akik az aláírást (esetleg egy korábbi félévben) már megszerezték.</p> <p>A vizsgaidőszakban a hallgató a Neptunban kijelölt vizsganapok valamelyikén vizsgázik.</p> <p>A szóbeli vizsga a félév előadásainak anyagából áll, 50 pont összértékű.</p> <p>A vizsgán minimum 25 pont (min. 50%) érendő el.</p>				
A VIZSGAJEGY KIALAKÍTÁSA	<p>A jegyet a vizsgán elért pontszáma (min. 50 %, min. 25 pont) és a féléves feladatainak pontszámának összege adja.</p>				
	0-49 pont	50-69	70-79	80-89	90-100
	1 - ELÉGTELEN	2 - ELÉGSÉGES	3 - KÖZEPES	4 - JÓ	5 - JELES